

SYNDYKALISTYCZNEGO POROZUMIENIA POWSTANCZEGO

Rok V - Nr. 63 czasu Powstania /1658/

PIĄTEK, 22 WRZESNIA 1944

Dajemy wiadomości dobre i złe - ale zawsze prawdziwe

REN SFORSOWANY

Na zachodzie, armie sprzymierzonych w dalszym ciągu osiągają błyskawiczne sukcesy. II armia bryt. przekroczyła Ren w Nimwegen i nawiązała łączność z oddziałami desantowymi, walczącymi w rej. Arnhem. Bardzo ważny most poprzez Ren wpadł w ręce alianckie w stanie nietkniętym. Droga do Zagł. Ruhry i do serca Niemiec stała się dla sprzymierzonych otworem. Wagę tego faktu oceni się z pewnością b. prędko. Oddziały saperckie spieszą w kier. Renu z materiałami na budowę nowych mostów na rzece. W rej. Nimwegen bronie się jeszcze tylko nieliczne czolgi niem. Na zach. od tego odcinka Kanadyjczycy znajdują się 3 km od Skaldy, a jeszcze dalej Polacy opanowali 10-kilometrowy pas tej rzeki, posunąwszy się po za kanał Hulst. W natarciu na wschód od miasta Limburg alianci przekroczyli granicę Niemiec w jeszcze jednym punkcie, na pń.-zach. od Akwizgranu. W rej. tego ostatniego oraz w rej. Trewiru i Metz toczą się nadal ciężkie walki. W Lotaryngii, w pobliżu miejscowości Château Salins toczy się walka o przód. Na odcinku Belfortu Amerykanie posunęli się na przód. Walki o Boulogne są niemal zakończone. Trwa jeszcze tylko oczyszczanie miasta, w którym wzięto dotychczas 6.000 jeńców.

LIKWIDACJA NIEMCÓW W KOTLE BAŁTYCKIM

Wczorajszy wiecz. komunikat sow. Biura Informacyjnego podał, że 4 natarcia w ramach ofensywy na froncie bałtyckim, rozwijają się pomyślnie. W uderzeniu na Tallin zajęto 300 miejscowości wraz z miastem Rakvere. Przesmyk między Narwą a jeziorem Peypus został całkowicie oczyszczony z npla. Na zach. brzegu tego jeziora nastąpiło połączenie wojsk sow., idących od Narwy, z nacierającymi od strony jeziora Łudzkiego. W rej. Wałki padło kilka miejscowości. Na zach. od Mitawy odparto pomyślnie ataki niem. Na pzd. i pd.-wsch. od Krosna Rosjanie zajęli kilka miejscowości a m.in. miasto Dukłę.

NA FRONCIE WARSZAWY

Parowanie Wisły. Próby sforsowania oraz przygotowania do przejścia Wisły przez Rosjan trwają w dalszym ciągu. Wojska sow. nadal stosują zadymianie Wisły na szeregu odcinkach. W czasie otoczenia rzeki sztuczną mgłą na lewy brzeg Wisły przeprawiają się sow. patrole zwiadowcze i dywersyjne. W specjalnych zadaniach. Obecność takich patroli stwierdzono w szeregu miejsc. Zaskona dymna nad Wisłą stosowana jest również do umacniania stanowisk artylerii sow. Komunikat sztabu niem. /OKW/ z dn. 21 bm. podaje o walkach w re W-wy: "Koło W-wy zlikwidowano bolszewickie grupy bojowe, które przeprowadziły się na zach. brzeg rzeki. Zniszczono lub zdobyto 69 łodzi szturmowych i desantowych. Na pń.-wsch. od W-wy i nad Biebrza, oraz na pń.-zach. od Białego stoku nie powiodły się natarcia nieprzyjacielskie." Płk Grosz, który omawiając walki w W-wie przez radio lubelskie podał m.in., że oddział armii polskiej przeprawił się przez Wisłę i walczy wspólnie z powstańcami. Toczy on ciężki bój z Niemcami, którzy starają się zepchnąć Polaków do Wisły i w tym celu skierowali ogień wszystkich rodzaj broni na polskie. Wysiłki Niemców były bezskuteczne. Polacy zadali Niemcom liczne straty w zabitych, wzięli wielu jeńców oraz rozbili czolgi /przyp. red.: omówił tu zapewne o walki na Czerniakowie/.

Współpraca między dowództwem AK a dowództwem sowieckim zacieśnia się. Ub. nocy lotnictwo sow. zrzucało na spadcochronach 2-ch dalszych oficerów sztabu sowieckiego, celem dalszego zacieśniania współpracy operacyjnej między AK a armią Rokosowskiego. Oficerowie sow. wylądowali w Śródmieściu.

Zrzuty. Ub. nocy miały miejsce dalsze zrzuty sow., które koła wojsko AK określają jako wydajne. Zrzucano broń i amunicję.

Śródmieście. Na skutek bombardowania przez Rosjan stanowisk niem. w MSW. sk npl wycofał swą załogę do tyłu a własne placówki zostały naprzód. W ciągu ub. nocy słabe patrole niem. próbowały akcji w rej. ul. Grzybowskiej oraz przy Dworcu Pocztowym. Ataki zostały odparte. Po północy w al. Sikorskiego w działaniach ładowych spokój, poza akcjami lokalnymi. Niemieckie działo kolejowe ostrzeliwało Złotą, Sienną i Wielką. Niemiecki ogień nekający artylerii i granatników obejmował al. Sikorskiego, Kruczą, Nowogrodzką, Hożą, Wielką, Pańską i Żelazną. Na terenie Politechniki Niemcy ustawili ciężkie działo, z którego ostrzeliwali Śródmieście, a w szczególności Wilczą i Piłą.

Ważne: Zaprowadzenie się nula na ogół bierne, natomiast silny ogień nekający artylerii i pocisków z Dworca Gdańskiego. Placówki

niemieckie przy Instytucie Chemicznym pod osłoną sztucznej mgły wycofały się w głąb Instytutu. Nieprzyjacielskie pozycje na Zoliborzu bombardowane były przez lotnictwo sowa

Mokotów: Meldunki nie nadeszły. Artyleria z pola mokotowskiego została wycofana. Wczoraj rano słychać było silne detonacje, po czym zauważono silny pożar na Okęciu. Na prawym brzegu Wisły w rej. Gockówka zauważono 2 balony na uwięzi.

Komunikat gen. Bora z dn. 20.9.: Ogólne położenie bez zmian. Pojedynki artylerii sow. i niem. Sowiecka artyleria i lotnictwo b. czynne. W dalszym ciągu na W-wę niema nurkowców niem. Na Mokotowie npl uracnie się "Sadybie, porcie Dąbrowskiego i wzdłuż szosy belwederskiej. W tym rej. silny ogień artylerii sow. na niem. stanowiska. Na pld. od W-wy dalekie odgłosy walki artyleryjskiej.

ARMIA KRAJOWA UJAWNIA SIĘ

W wyniku rozkazu D-cy Armii Krajowej gen. dyw. Komorowskiego /pseud. Bór/ zażądał sił w W-wie i puszczy Kampinoskiej stanowić warszawski Korpus AK. D-cą warszawskiego Korpusu AK jest gen. bryg. Chruściel /pseud. Monter/. Z-pca d-cy Korpusu jest płk dypl. Karol Ziemiński /pseud. Wachnowski/, d-ca Starówki. W skład Korpusu wchodzi 3 dywizje: VIII dyw. piech. im. Traugutta /Zoliborz i Puszcza Kampinowska/ - d-ca płk Niedzielski /pseud. Żywiciel/, X dyw. piech. im. Tataja /Mokotów/ - d-ca płk Rokicki /pseud. Karol/ i XXVIII dyw. piech. im. Okrzei, obejmujące oddziały walczące w Śródmieściu. D-ca tej dyw. jest płk Edward Pfeifer /pseud. Radwan/. Pułki w każdej dywizji zachowują dawną numerację z roku 1939, a dla zachowania tradycji walk powstańczych w W-wie, pułki nie obok numeracji zachowują dotychczasowe nazwy używane w walkach powstańczych.

Zyciorys gen. Bora

Gen. Komorowski jest oficerem kawalerii, był d-cą IX pułków i od roku 1937 Komendantem Centrum Wyszuk. Kaw. w Grudziądzu. W obecnej wojnie dowodził zgrupowaniem osłaniającym odcinek środkowej Wisły. W konspiracji działał początkowo w Krakowie, jako komendant krakowsko-śląskiego ZWZ, a następnie od roku 1941 objął funkcję zastępcy komendanta głównego ZWZ, a potem funkcję d-cy Korpusu - gen. Grota. Po aresztowaniu tego ostatniego w roku 1943 gen. Komorowski planowany został d-cą AK.

Armia Krajowa na Pradze. - Lublin podaje: Na murach Pragi rozplakatowane rozkazy Komendanta praskiej AK, płk Andrzeja, wzywający żołnierzy AK do zgłębienia się w szeregi wojska polskiego, pozostającego pod dowództwem gen. Żywickiego. W komentarzu Lublin dodaje, że żołnierze AK zgłaszają się masowo na punkty werbunkowe i jest rzeczą niewatpliwą, że w W-wie będzie podobnie, gdyż tam gdzie chodzi o wspólną walkę z Niemcami nie może być różnic politycznych.

W RADIOWYM SKROCIE

Front włoski: Silne walki na pld. od Florencji w rej. przełęcz Futa, gdzie oddziały alianckie przenikają w kier. doliny rzeki Padu. Nad Adriatykiem Kanadyjczycy zdobyli wzgórze w rej. Sant Fortunato, grożąc oskrzyżowaniem Rimini.

Front bałkański: Dwie prowincje centralne Jugosławii zostały już uwolnione z Niemców. Wojska marsz. Tite zajęły wczoraj Niksicz i przecięły komunikację między Czarnogórzem a Albanią.

Front powietrzny: Wczoraj w dzień około 500 latających "Fortec" bombardowało cele w rej. Ludwigshafen, Moguncji i Koblencki. Rosjanie bombardowali wczoraj Debreczyn i Czop.

ZE SWIATA: Londyn - Prez. Raczkiewicz odbył rozmowę z ambasadorem angielskim. - W dniu 17 bm. przedstawiciel londyńskiego "Daily Telegraph" przeprowadził wywiad z gen. Borem. Treść wywiadu podały także pisma amerykańskie. W wywiadzie tym gen. Bór podkreślił, że walki w W-wie zablockowały ważne linie komunikacyjne npla w samym centrum frontu wschodniego. Dalej gen. Bór oświadczył, że Armia Krajowa wytrzymuje napór niem., a spokój jaki okazuje ludność, umożliwia dotrwanie powstania do chwili obecnej. Potrzebna jest ciągle pomoc amunicji, żywności. Zbliżający się front sow. budzi nadzieje rychłego wyzwolenia W-wy. Polacy otrzymali już osłone lotniczą i artyleryjską oraz zrzucono na zakończeniu gen. Bór stwierdził: "Mam nadzieję, że współpraca nawiązana z Rosją w dziedzinie wojskowej, pozwoli na szybsze rozwiązanie również trudności politycznych. Polska pragnie jako suwerenne niepodległe państwo, żyć w przyjaźni ze Związkiem Sowieckim. Wspólny wysiłek wojenny powinien przyczynić się do tego".

Berlin: Po otrzymaniu pesymistycznego raportu Rundstedta o stanie walk zachodzie Hitler miał zwołać nadzwyczajne posiedzenie Najwyższej rady wojennej. - Rząd Vichy przeniósł się, wg niesprawdzonych wiadomości, do Berlina, gdzie ma objąć władzę kierowniczą nad 2 milionami robotników francuskich w osy.

OSTATNIE WIADOMOŚCI

PAT, 22.9. Pismo "Rejonówka", wychodzące w Śródmieściu Płn. podało wczoraj dodatkowy, nadzwyczajny, że wojska sow. przekroczyły Wisłę i utworzyły przybrzeżny pas wzdłuż brzożego między mostem Poniatowskiego a Fierbedzia. Brak potwierdzenia tej wiadomości. - **Włochy:** Sprzymierzeni zdobyli Rimini, najważniejszy wzdłuż tronu bastion niem. na drodze do Padu.